

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1967-1968.

REVISION DE LA CONSTITUTION.

18 JANVIER 1968.

Revision de l'article 104 de la Constitution.
**(Déclaration du pouvoir législatif,
voir Moniteur Belge n° 76 du 17 avril 1965).**

**SOUS-AMENDEMENT PROPOSE PAR M. LAGASSE
A L'AMENDEMENT PROPOSE PAR
M. DE STEXHE et consorts.**

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1967-1968.

HERZIENING VAN DE GRONDWET.

18 JANUARI 1968.

Herziening van artikel 104 van de Grondwet.
**(Verklaring van de wetgevende macht,
zie Belgisch Staatsblad n° 76 van 17 april 1965).**

**SUBAMENDEMENT VOORGESTELD
DOOR DE HEER LAGASSE OP HET AMENDEMENT
VOORGESTELD DOOR DE HEER DE STEXHE c.s.**

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1967-1968.

18 JANVIER 1968.

Revision de l'article 104 de la Constitution.

SOUS-AMENDEMENT PROPOSE PAR M. LAGASSE
A L'AMENDEMENT PROPOSE PAR
M. DE STEXHE et consorts.

Modifier comme suit le dernier membre de phrase de l'alinéa 2 de l'article 104 de la Constitution, dans le texte proposé par M. de Stexhe et consorts :

« ... : cette loi devra réunir au moins la moitié des suffrages au sein de chaque communauté linguistique ».

Justification.

Le texte proposé par la majorité de la Commission aboutit à remettre tous pouvoirs au législateur ordinaire pour décider du nombre des cours d'appel, ainsi que du lieu où elles sont établies et leur ressort : autant vaut supprimer toute disposition constitutionnelle à ce sujet. Personne, que l'on sache, ne propose de supprimer l'une des trois cours d'appel existantes. Voter un texte de ce genre ne ferait que discréditer le travail de la Constituante. En tout cas, ce serait livrer la minorité francophone de ce pays aux fantaisies d'une simple majorité.

Pour remédier à ces inconvénients, le P.S.C. wallon propose de faire dépendre une loi, en cette matière, de la majorité des deux tiers des suffrages.

Cette garantie est cependant tout à fait insuffisante. L'expérience a montré que les hasards des combinaisons politiques et les exigences des programmes communs et des compromis gouvernementaux ont conduit à des majorités inattendues, dépassant les deux tiers de l'ensemble des suffrages, dont la communauté francophone a chaque fois été la victime.

R. A 6986

Voir :

Documents du Sénat :

37 (Session de 1967-1968) : Rapport;

66, 96 (Session de 1967-1968) : Amendements.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1967-1968.

18 JANUARI 1968.

Herziening van artikel 104 van de Grondwet.

SUBAMENDEMENT VOORGESTELD
DOOR DE HEER LAGASSE OP HET AMENDEMENT
VOORGESTELD DOOR DE HEER DE STEXHE c.s.

Het laatste zinsdeel van het 2^e lid van artikel 104 van de Grondwet, zoals voorgesteld door de heer de Stexhe c.s. te wijzigen als volgt :

« ... : deze wet moet ten minste de helft van de uitgebrachte stemmen verkrijgen in iedere taalgemeenschap ».

Verantwoording.

De tekst aangenomen door de meerderheid van de Commissie komt hierop neer dat de bevoegdheid om te beslissen over het aantal hoven van beroep, alsmede over de plaats waar zij gevestigd zijn en hun rechtsgebied geheel wordt overgelaten aan de gewone wetgever : men kan evengoed iedere grondwettelijke bepaling dienaangaande opheffen. Voor zover bekend, stelt niemand voor een van de drie bestaande hoven van beroep af te schaffen. De aanneming van een dergelijke tekst zou het werk van de grondwetgevende vergadering alleen maar in diskrediet brengen. Hoe het ook zij, men zou de Franstalige minderheid van dit land overleveren aan de grillen van een gewone meerderheid.

Om deze bezwaren te ondervangen stelt de Waalse C.V.P. voor, dat een wet ter zake zou moeten worden goedgekeurd door een meerderheid van twee derden van de uitgebrachte stemmen.

Deze waarborg is echter totaal onvoldoende. De ervaring heeft geleerd dat toevallige politieke combinaties en de vereisten van een gemeenschappelijk programma en van regeringscompromissen kunnen leiden tot onverwachte meerderheden van meer dan twee derde van de uitgebrachte stemmen, iets waarvan de Waalse gemeenschap telkens het slachtoffer is geworden.

R. A 6986

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

37 (Zitting 1967-1968) : Verslag;

66, 96 (Zitting 1967-1968) : Amendementen.

C'est donc avec la même préoccupation que celle qui inspire les auteurs de l'amendement principal, mais en nous plaçant sur le terrain des réalités, que nous demandons une loi votée par une majorité au sein de chacune des communautés linguistiques.

Une technique de ce genre, pour être nouvelle chez nous, va cependant dans le sens de plusieurs autres projets et avant-projets, relatifs à d'autres articles de la Constitution. L'adoption de ce sous-amendement prouverait la sincérité de tous ceux qui déclarent vouloir rétablir la parité entre les communautés.

A. LAGASSE.

Wij zijn bezielde met hetzelfde streven als de indieners van het hoofdamendement, maar plaatsen ons op het terrein van de werkelijkheid om te vragen dat de bedoelde wet in iedere taalgemeenschap de meerderheid zal behalen.

Een dergelijke techniek is hier te lande wel nieuw maar sluit zich aan bij verscheidene andere ontwerpen en voorontwerpen met betrekking tot andere artikelen van de Grondwet. De aanneming van dit subamendement zou bewijzen dat al degenen die verklaren de gelijkheid tussen de gemeenschappen te willen herstellen, dit werkelijk menen.